

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ
КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: СТАН, ПРОБЛЕМИ І
ПЕРСПЕКТИВИ**

**МАТЕРІАЛИ
І Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

3 грудня 2015 року

Полтава 2016

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

*Світлій пам'яті кандидата
філологічних наук, доцента
Жигилій Ніни Василівни
присвячується*

**ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ
КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: СТАН, ПРОБЛЕМИ І
ПЕРСПЕКТИВИ**

МАТЕРІАЛИ
*І Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

3 грудня 2015 року

Полтава 2016

УДК 002:004.01(477(06))
ББК С84(4Укр)я43
Д 34

Рекомендовано до друку Вченою радою гуманітарного факультету Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка (протокол № 6 від 16 березня 2016 р.).

Редакційна колегія:

Передерій І.Г. – д.і.н., доцент, завідувач кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;

Соляник А.А. – д.пед.н., професор, завідувач кафедри документознавства та книгознавства Харківської державної академії культури;

Дерев'янюк Л.І. – к.філол.н., доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;

Гаращенко Л.Б. – к.філол.н., старший викладач кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка.

Д 34 Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи : матеріали I Всеукраїн. наук.-практ. Інтернет-конф., м. Полтава, 3 грудня 2015 р. / редкол. : І.Г. Передерій, А.А. Соляник та ін. – Полтава : ПолтНТУ, 2016. – 226 с.

Збірник укладено на основі матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи». До збірника увійшли статті й тези доповідей, у яких розглянуто актуальні проблеми сучасного документознавства, інформаційної діяльності, соціальних комунікацій, окреслено проблеми маркетингу інформаційних продуктів і послуг, прикладні аспекти застосування сучасних інформаційних технологій.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, фахівців-практиків.

Матеріали конференції опубліковано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактичних даних, власних імен і цитат несуть автори публікацій.

© Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, 2016

ефективнішим засобом соціальної комунікації, сприяють реалізації як індивідуального, так і колективного творчого, наукового потенціалу, здійснюють оптимальне інформаційне забезпечення суспільства в умовах інформатизації.

Джерела та література

1. Онищенко О.С. Електронні інформаційні ресурси бібліотек у піднесенні інтелектуального і духовного потенціалу українського суспільства / [О.С. Онищенко, Л.А. Дубровіна, В.М. Горовий та ін.]; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К. : НБУВ, 2011. – 235 с.
2. Електронна бібліотека. – Режим доступу: www.uk.wikipedia.org/wiki/. – Назва з екрана.
3. Палеха Ю. Документально-інформаційні комунікації : навч. посіб. / Ю. Палеха, Н. Мурейко, О. Оксіук. – К. : Видавництво Ліра-К, 2014. – 386 с.

Тєвікова Ольга – к.і.н., доц.;
Мельниченко Марина
м. Полтава

КНИГОВИДАВНИЧА СПРАВА В УКРАЇНІ ПЕРІОДУ ХРУЩОВСЬКОЇ «ВІДЛИГИ» (1953 – 1964 РР.)

Питання культурного розвитку населення, задоволення його духовних потреб є одними з найголовніших у житті сучасного інформаційного суспільства. Культурний, політичний та моральний рівень розвитку особистості значною мірою залежить від характеру й змісту доступної їй інформації, що втілюється в книгах. Вони виступають джерелом формування знань, стереотипів поведінки, ідеалів і моралі суспільства. Книжкова продукція, передаючи величезний запас інформації, накопичений людством, сприяє збереженню історичної та культурної пам'яті народу. З огляду на це, важливо дослідити книговидавничу справу в Україні у важливий і переломний період розвитку українського радянського суспільства – період хрущовської «відлиги» (1953 – 1964 рр.).

У своїй роботі радянські книговидавничі установи змушені були керуватися принципами марксизму-ленінізму. Тематика та видавничі плани склалися не за результатами соціологічних досліджень і запитів читачів, а відповідно до настанов Комуністичної партії й радянського уряду. Видавництва були позбавлені самостійності та ініціативності у своїй роботі, творчої розкутості та плюралізму у думках і поглядах. Разом із тим, прихід до влади М.Хрущова ознаменував певні зміни у суспільно-політичному й культурному житті, відмову від крайніх проявів сталінізму і послаблення тиску держави на суспільство, що позитивно вплинуло на процес книговидавництва.

Насамперед процеси «відлиги» сприяли моральній, психологічній та творчій розкутості митців, піднесенню літературно-мистецького життя. З'являються твори, пройняті національним духом і новаторством, зокрема, такими були твори В. Сосюри, Г. Тютюнника, О. Гончара, М. Стельмаха, В. Симоненка, М. Вінграновського, І. Драча, Д. Павличка та інших.

Водночас відбувався процес поповнення книготоргівельних точок і книжкових фондів бібліотек творами авторів «розстріляного відродження», дореволюційних українських діячів, що раніше були заборонені й, відповідно майже невідомі українському читачеві (М. Куліш, В. Підмогильний, Є. Плужник, Г. Хоткевич, В. Еллан-Блакитний, Г. Косинка, М. Ірчан та інші [1, с. 370]).

Послаблювалась політика самоізоляції Радянського Союзу від західноєвропейських й інших капіталістичних країн, що спонукало проникнення сюди шедеврів світової літератури і культури. У бібліотеках та книгарнях з'явилися твори А. Сент-Екзюпері, Е. Хемінгуея, А. Камю, Ф. Кафки, Е. Ремарка й інших. Знайомство з ними сприяло розширенню кругозору, модернізації свідомості населення, відродженню інтересу до власної культури.

У період «відлиги» більш завуальованими стали заходи щодо русифікації українського населення через книговидання. Відбувається нова хвиля українізації, зокрема, зростають обсяги друкованої україномовної продукції. Так, за офіційною статистикою в 1956 – 1958 рр. в УРСР кількість журналів українською мовою збільшилася майже на третину (з 49 до 64 назв) [2, с. 170]. Це викликало зростання загального ентузіазму українських митців і літераторів.

Отже, хрущовська «відлига» позитивно вплинула на книговидавництво в Україні. Зокрема, сприяла творчій розкутості інтелігенції, що зумовило появу нових літературних шедеврів, започаткувала процеси реабілітації, в межах яких повернулися і стали доступними твори авторів дореволюційного періоду та «розстріляного відродження», відкрила «залізну завісу», чим спричинила проникнення в Україну досягнень західної культури. Усе це сприяло зростанню національної свідомості та гідності українців, піднесенню ролі української культури в контексті загальнорадянської, появи нової генерації митців із новим баченням дійсності, що завдало першого відчутного удару по комуністичній тоталітарній системі.

Джерела та література

1. Касьянов Г.В. Лібералізація культурного життя / Г.В. Касьянов // Історія України: нове бачення. – К. : Україна, 1995. – Т. 2. – С. 368–374.
2. Політична історія України ХХ століття: у 6 т. / [ред. кол. : І.Ф. Курас та ін.]. – К. : Генеза, 2003. – Т. 6: Від тоталітаризму до демократії (1945 – 2002) / О.М. Майборода, Ю.І. Шаповал. – 696 с.